

ਆਇਤ ਚਾਲੀ ਦਾ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਇਤਿਹਾਸ - ਗਿਣਤੀ ਉਨੀਹ

ਦੂਜੀ ਹਾਇ — ਭਾਗ ਛੇ

Jeff Pippenger

2026-07-20

ਦਾਨੀਏਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ ਇਕੱਠਿਆਂ ਉਹ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

“ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ ਵਿੱਚ ਬਾਈਬਲ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪੋਥੀਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਦਾਨੀਏਲ ਦੀ ਪੋਥੀ ਦੀ ਪੂਰਕਤਾ ਹੈ।” Acts of the Apostles, 585.

ਬਾਈਬਲ ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਅੰਤਿਮ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਬਾਹਰੀ ਇਤਿਹਾਸ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

“ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਬਚਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖਣਾ ਕਿਤੇ ਵਧੀਆ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਉੱਥਾਨ ਅਤੇ ਪਤਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨੌਜਵਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਭਿਲੇਖਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੇਖਣ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਦੀ ਸੱਚੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦਿਵਿਆ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਟੁੱਟ ਤੌਰ ਤੇ ਜੁੜੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਮਹਾਨ ਸੁਧਾਰਕ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਪੜ੍ਹੇ ਅਤੇ ਵੇਖੇ ਕਿ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ, ਭਾਵੇਂ ਤਿਰਸਕਾਰਿਤ ਅਤੇ ਘਿ੍ਰਣਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਕੈਦਖਾਨੇ ਅਤੇ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਤੱਕ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ, ਤਦ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਲਿਦਾਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਗਏ ਹਨ।” Education, 238.

ਪਵਿੱਤਰ ਇਤਿਹਾਸਾਂ—ਚਾਹੇ ਉਹ “ਮਹਾਨ ਸੁਧਾਰਕ ਅੰਦੋਲਨ” ਹੋਣ ਜਾਂ “ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਉੱਥਾਨ ਅਤੇ ਪਤਨ”—ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਬਚਨ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹਨ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਦੂਜੇ ਥੋਸਲੁਨੀਕੀਆਂ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਸੱਚ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰੀ ਭਰਮ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਐਸਾ ਇਸ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦੀ ਉਸ ਅੰਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਛਾਣ ਕਰਾਈ ਹੈ। ਉਹ ਅੰਸ਼ ਮੂਰਤੀਪੂਜਕ ਰੋਮ ਅਤੇ ਪਾਪਾਈ ਰੋਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਿਰਗਾਮੁਸ ਅਤੇ ਬੁਆਤੀਰਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਨਾਲ ਵੀ ਉਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹੀ ਲੋਹੇ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਨਾਲ ਵੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਜਗਰ ਅਤੇ ਪਾਪਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਨਾਲ ਵੀ। ਪਾਪਾਈ ਰੋਮ ਦਾ ਉੱਥਾਨ, ਜੋ ਬੁਆਤੀਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਕਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੂਰਤੀਪੂਜਕ ਰੋਮ ਦਾ ਪਤਨ, ਜੋ ਪਿਰਗਾਮੁਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਕਿਤ ਹੈ, ਇੱਕ ਐਸਾ ਸੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਲੋਕ ਘਿ੍ਰਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਭਾਰੀ ਭਰਮ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਮਿਲਰਾਈਟ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ, ਮਿਲਰਾਈਟਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟੈਂਟਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਜੋ ਤਰਕ-ਵਿਤਰਕ 1843 ਦੇ ਪਾਇਨੀਅਰ ਚਾਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਸੀ ਕਿ ਦਾਨੀਏਲ ਗਿਆਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਇਤ ਚੌਦ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ “ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਡਾਕੂ” ਵਜੋਂ ਕਿਹੜੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਕੀ ਉਹ ਡਾਕੂ, ਜਿਵੇਂ ਮਿਲਰਾਈਟ ਦਲੀਲ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਬੁਤਪਰਸਤ ਰੋਮ ਦਾ ਉਭਾਰ ਸੀ, ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟੈਂਟ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਸੇਲਿਊਸਿਡਾਂ ਦਾ ਪਤਨ ਸੀ?

“ਹਰ ਇਕ ਕੌਮ ਜੋ ਕਿਰਿਆ-ਕਲਾਪ ਦੇ ਮੰਚ ਉੱਤੇ ਆਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਸਥਾਨ ਘੇਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ‘ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਹਸਤੀ’ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ। ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਸਮਰਾਜੀਆਂ—ਬਾਬਲ, ਮਾਦੀ-ਫ਼ਾਰਸ, ਯੂਨਾਨ, ਅਤੇ ਰੋਮ—ਦੇ ਉਤਥਾਨ ਅਤੇ ਪਤਨ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇਕ ਨਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਘੱਟ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਨਾਲ ਵੀ, ਇਤਿਹਾਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਹਰ ਇਕ ਦਾ ਆਪਣਾ ਪਰਖ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ; ਹਰ ਇਕ ਅਸਫਲ ਹੋਈ, ਉਸ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਮੰਦ ਪੈ ਗਈ, ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ, ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਥਾਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੇ ਲੈ ਲਿਆ।...”

“ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਦੇ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਉੱਥਾਨ ਅਤੇ ਪਤਨ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ਮਹਿਮਾ ਕਿੰਨੀ ਨਿਰਮੂਲ ਹੈ। ਬਾਬਲ, ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਮੂਹ ਸ਼ਾਨ-ਸ਼ੌਕਤ ਨਾਲ—ਜਿਸ ਵਰਗੀ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡੀ ਦੁਨੀਆ ਨੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ,—ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨ-ਸ਼ੌਕਤ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਅਡੋਲ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਦਿਸਦੀ ਸੀ,—ਕਿੰਨੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੁਪਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ! ‘ਘਾਹ ਦੇ ਫੁੱਲ’ ਵਾਂਗ ਉਹ ਨਾਸ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਨੀਂਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਉਹੀ ਚੀਜ਼ ਟਿਕ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬੱਝੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਹੀ ਇਕੱਲੀਆਂ ਅਡੋਲ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਦੁਨੀਆ ਜਾਣਦੀ ਹੈ।” Education, 177, 184.

ਬਾਈਬਲੀ ਇਤਿਹਾਸ ਉਹ ਦਰਸ਼ਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸੁਲੈਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਿਲਰਾਈਟਾਂ ਨੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਅਧਿਆਇ ਨੌਂ ਦੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਪੰਜ ਅਤੇ ਦਸ ਵਿੱਚ “ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ” ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਇਕ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਅਧਿਆਇ ਨੌਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਖੰਗਾਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਇਤ ਦਸ ਦੇ ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਆਇਤਾਂ ਪੰਜ ਅਤੇ ਦਸ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚ “ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ” ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਦੋਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਪੀੜਾ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ੋਰ ਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਆਇਤ ਪੰਜ “ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ” ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਕ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ 632 ਵਿੱਚ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਅਤੇ 782 ਵਿੱਚ ਬਿਜ਼ਾਂਟੀਨ, ਜਾਂ ਪੂਰਬੀ ਰੋਮੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਸਮਰਾਜ਼੍ਯੁਭੀ ਆਇਰੀਨ ਦੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੋਏ।

ਅਗਵਾਨਾਂ ਨੇ ਆਇਤ ਦਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਇਸ ਲਾਗੂਅਤਾ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ 27 ਜੁਲਾਈ, 1299 ਨੂੰ ਨਿਕੋਮੀਡੀਆ ਦੀ ਲੜਾਈ ਉਹ ਇੱਕ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸੀ, ਜੋ 27 ਜੁਲਾਈ, 1449 ਨੂੰ ਕਾਨਸਟਾਂਟੀਨੋਪਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਖ਼ਰੀ ਕਾਨਸਟਾਂਟੀਨ ਦੀ ਅਪਮਾਨਨਾ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਲਾਈਨ ਉੱਤੇ ਲਾਈਨ, ਇੱਕ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਅਵਧੀ ਸੰਸਾਰ-ਵਿਆਪੀ ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਹਾਇਆਂ ਵਿੱਚ ਅਰਬ ਦਾ ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਹਾਇਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰਕੀ ਦਾ ਇਸਲਾਮ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਇਸਲਾਮ ਨੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਣੀ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਸੰਸਾਰ-ਵਿਆਪੀ ਇਸਲਾਮ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਰਾਜ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਆਈਰੀਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਆਖ਼ਰੀ ਕਾਨਸਟਾਂਟੀਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਰੀਨ ਦੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ‘ਤੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਰਸੇ ਵਿੱਚ, ਅਰਬ ਦਾ ਇਸਲਾਮ ਬਿਜ਼ਾਂਟਾਈਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ‘ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਰੀਨ ਨੂੰ ਐਸੀ ਅਪਮਾਨਿਤ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਖ਼ਿਰਾਜ਼ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਜਦੋਂ ਕਾਂਸਟਾਂਟੀਨ ਆਖ਼ਰੀ ਦੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਹੋਈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਅਰਸੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਇੱਕ ਘੇਰੇਬੰਦੀ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਰੋਮ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੇ ਪਤਨ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਸਲਾਮ ਹੀ ਸੀ—ਇਰੀਨ ਲਈ ਅਰਬੀ ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਕਾਂਸਟਾਂਟੀਨ ਆਖ਼ਰੀ ਲਈ ਤੁਰਕੀ ਇਸਲਾਮ। ਅੰਤਿਮ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੰਸਾਰ-ਵਿਆਪੀ ਇਸਲਾਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਹਾਏ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਰਬੀ ਅਤੇ ਤੁਰਕੀ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਖੇਤਰ ‘ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਰਾਜਧਾਨੀ ‘ਤੇ। ਅੰਤਿਮ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਉਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਇਕਾਈ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਪੂਰਬੀ ਰੋਮ ਦੇ ਕਾਂਸਟਾਂਟੀਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅੰਤਿਮ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਉਸ ਧਾਰਮਿਕ ਇਕਾਈ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਬੱਝੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਪੂਰਬੀ ਰੋਮ ਦੀ ਇਰੀਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ “ਰਾਜਨੀਤਿਕ” ਅਤੇ “ਧਾਰਮਿਕ” ਇਕਾਈ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਲਈ ਵਰਤਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਦਰਿੰਦੇ ਦੀ ਮੂਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦਰਿੰਦੇ ਦੀ ਮੂਰਤ ਕਾਂਸਟਾਂਟੀਨ ਅਤੇ ਇਰੀਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਦੋਵੇਂ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਆਪਣਾ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਰਾਜਧਾਨੀ ਗੁਆ ਕੇ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਦੋਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਕਰਕੇ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਛਾਇਆ 313 ਵਿੱਚ Constantia ਅਤੇ Licinius ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ Edict of Milan ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ Smyrna ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਲੀਸੀਆ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ ਅਤੇ Pergamos ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ Paul ਬਲਵਾਨ ਭਰਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ, ਉਹ Paul ਦੇ ਉਸ ਚੇਤਾਵਨੀ-ਭਰੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ-ਏ-ਪਾਪ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਧਰਮ-ਤਿਆਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਧਰਮ-ਤਿਆਗ Pergamos ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ-ਏ-ਪਾਪ 538 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; ਤਦੋਂ Thyatira ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਹ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧੋਖਾ ਨਾ ਦੇਵੇ; ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ, ਜਦ ਤੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਧਰਮ ਤੋਂ ਡਿਗ ਪੈਣਾ ਨਾ ਆ ਜਾਏ, ਅਤੇ ਉਹ ਪਾਪ ਦਾ ਮਨੁੱਖ, ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ; ਜੇ ਹਰ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵਾਂਗ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੈ। 2 ਥੋਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:3, 4.

ਪੂਰਬੀ ਰੋਮ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਕ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਦੋ ਸਾਕਸ਼ੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪੂਰਬੀ ਰੋਮ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਰੋਮ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਰੋਮ ਕਲੀਸੀਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਰੋਮ ਰਾਜ ਹੈ। ਰੋਮ ਕਲੀਸੀਆ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਯੋਗ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਦਾਨੀਏਲ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੇਹੇ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਗੱਲ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਕਸ਼ੀਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਅਧਿਆਇ ਨੌਂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ, ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ-ਪੱਧਰੀ ਇਸਲਾਮ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਲੀਸੀਆ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਤੀਕਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਰਾਜਧਾਨੀ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਮਾਨ ਨੇ 27 ਜੁਲਾਈ, 1299 ਨੂੰ ਨਿਕੋਮੀਡੀਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਜਿੱਤਿਆ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੇ ਸਾਲ ਬਾਅਦ 1301 ਵਿੱਚ ਨਿਕਾਇਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ 1331 ਵਿੱਚ ਨਿਕਾਇਆ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਿਆ, ਅਤੇ ਉਸੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ 1337 ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ, ਨਿਕੋਮੀਡੀਆ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿੱਤ ਲਿਆ। ਅਗਵਾਨਾਂ ਨੇ 27 ਜੁਲਾਈ, 1299 ਨੂੰ ਉਸਮਾਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗਲੀ ਲੜਾਈ, ਅਰਥਾਤ ਨਿਕਾਇਆ ਦੀ ਲੜਾਈ, ਨੂੰ ਓਟੋਮਨ ਸਮਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵੱਲ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦੂਜੇ ਕਦਮ ਵਜੋਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। 27 ਜੁਲਾਈ, 1299 ਐਤਵਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਈ ਕਦਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਸੀ। ਤੁਰਕੀ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਕਦਮਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕੀਤੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ 1449 ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ, ਫਿਰ ਮੁੜ 1840 ਵਿੱਚ, ਫਿਰ ਮੁੜ 9/11 'ਤੇ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੁੜ 31 ਦਸੰਬਰ, 2023 ਨੂੰ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਕਦਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਨੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਇਕ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੇ ਅੱਠਤੀ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਵੀ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਉਸਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਕੋਮੀਡੀਆ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਅਤੇ ਅੱਠਤੀ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ, ਜਦੋਂ ਉਸਮਾਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ 1337 ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਨਿਕੋਮੀਡੀਆ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਨਗਰੀ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਿਆ। ਅੱਠਤੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ "ਉੱਠ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਕਦਮ ਨੇ ਤੁਰਕੀ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਅੱਠਤੀ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਉਸ ਪਹਿਲੇ ਕਦਮ ਵਿੱਚ, "ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ" ਦੀ ਇੱਕ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਇਸ ਦੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਆਖਰੀ ਕਦਮ 'ਤੇ ਅਪਮਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬਾਅਦ 1453 ਵਿੱਚ ਪੂਰਬੀ ਰੋਮ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਜਿੱਤ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ 1453 ਵਿੱਚ ਉਸਮਾਨੀ ਤੁਰਕ ਸਨ, ਜਾਂ ਉਸਮਾਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ 1337 ਵਿੱਚ ਨਿਕੋਮੀਡੀਆ ਅਤੇ 1331 ਵਿੱਚ ਨਾਈਸੀਆ—ਦੋਹਾਂ—ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਹੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸ਼ਹਿਰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਪੂਰਬੀ ਰੋਮ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਹੀ ਲਾਈਨਾਂ ਪੂਰਬੀ ਰੋਮ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਇਸਲਾਮ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰਬੀ ਰੋਮ ਦੇ ਭੂਖੰਡ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ

ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਨੂੰ, ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਤਿੰਨਾਂ ਹੀ ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਉਸੇ ਭੂਖੰਡ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਅਲਫਾ ਅਤੇ ਓਮੇਗਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਾਤਰ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਮਰਾਟ ਅਤੇ ਸਮਰਾਜ਼ੀ ਦੇਹਾਂ ਦੀ ਇਸਲਾਮ ਦੁਆਰਾ ਹੋਈ ਤੌਹੀਨ ਨਾਲ ਇੱਕ ਕਲੀਸਿਆ-ਰਾਜ ਸੰਬੰਧ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਦ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਕ ਤੌਹੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਰੋਮ ਨਾਲ ਵੀ ਜੋੜਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਤੌਹੀਨ 330 ਵਿੱਚ ਮਹਾਨ ਕਾਂਸਟੈਂਟਾਈਨ ਨੇ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਰੋਮ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਉੱਤੇ ਕਾਂਸਟੈਂਟੀਨੋਪਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਪੱਛਮੀ ਰੋਮ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਤੌਹੀਨ 476 ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਸਮਰਾਟ ਨਾਲ ਆਈ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪਤਨ ਕਰਦਾ ਗਿਆ।

ਪੱਛਮੀ ਰੋਮ, ਪੂਰਬੀ ਰੋਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਲੀਸਿਆ ਸੀ; ਪੂਰਬ ਰਾਜ ਸੀ। 330 ਵਿੱਚ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਅਪਮਾਨ, ਫਿਰ 476 ਵਿੱਚ ਅਪਮਾਨ, ਅਤੇ ਫਿਰ 782 ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੁਬਾਰਾ 1449 ਵਿੱਚ। ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਰੇਖਾ ਜੋ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 476 ਵਿੱਚ ਸਮਰਾਟ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਮਰਾਜ, ਨੂੰ ਗੁਆ ਬੈਠਣ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸਲਾਮ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 782 ਵਿੱਚ ਪੂਰਬ ਦੇ ਭੂਖੰਡ ਉੱਤੇ, ਅਤੇ ਫਿਰ 1453 ਵਿੱਚ ਪੂਰਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਉੱਤੇ ਅਪਮਾਨ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਦੇ ਇਸਲਾਮ ਨਾਲ ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਦੇਹਾਂ ਰੋਮ ਦੀ ਲੜੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਇਸਲਾਮ ਅੱਜ ਉਤਪੰਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਅਧਾਰਭੂਤ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਅੱਗੇ ਹੈ ਜੋ ਮਿਲਰਾਈਟ ਅਗਵਾਣਾਂ ਲਈ ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਸੀ। ਪਰਖ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਜੋ 2024 ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਕਿ 'ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲੁਟੇਰੇ ਕੌਣ ਹਨ ਜੋ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ', ਪਰਖ-ਅਵਧੀ ਦਾ ਅਲਫਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਪਰਖ-ਅਵਧੀ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਨੌਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪੱਛਮੀ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਰੋਮ ਦੇ ਅਜੇਹੇ ਗਵਾਹ ਜੋੜਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅੰਤਿਮ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਕਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਦਾਨੀਏਲ 11 ਦੀਆਂ ਆਯਤਾਂ 10 ਤੋਂ 16 ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੇਖਾਵਾਂ ਨੂੰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਹੋਣ ਆ ਰਹੀਆਂ ਰੇਖਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸਲਾਮ ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਕ ਰੇਖਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਆਇ ਨੌਂ ਤੋਂ ਗਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਹਨ, ਇਕੱਠਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਉਭਾਰ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਕ ਚਿੱਤਰਕਲਾ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਮਿਲਰਾਈਟਾਂ ਦੀ ਚਲਹੋੜੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਚੁਵਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਚਲਹੋੜੀ ਦੇਹਾਂ ਦਾ ਉਭਾਰ ਵੀ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 9 ਦੀਆਂ ਸਮੇਂ-ਸੰਬੰਧੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾਪੂਰਵਕ ਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੀਆਂ ਦੇ ਚਾਰ-ਸਾਲਾ ਮਿਆਦਾਂ, 1840 ਤੋਂ 1844 ਤੱਕ ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। 1844 ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਕ ਸਮਾਂ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ; ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਚਾਰ-ਸਾਲਾ ਮਿਆਦ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਕ ਲੱਛਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ। ਪਹਿਲੀ ਚਾਰ-ਸਾਲਾ ਮਿਆਦ 1337 ਵਿੱਚ ਇਸਲਾਮ ਵੱਲੋਂ ਨਿਕੋਮੀਡੀਆ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰਬੀ ਰੋਮ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸੀ, ਦੇ ਜਿੱਤ ਲੈਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਅੱਠਤੀ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ। ਦੂਜੀ ਚਾਰ-ਸਾਲਾ ਮਿਆਦ 1449 ਵਿੱਚ ਪੂਰਬੀ ਰੋਮ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ; ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਚਾਰ-ਸਾਲਾ ਮਿਆਦ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹਿਮਾਮਈ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੂਤ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੇਜ਼ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, 11 ਅਗਸਤ, 1840 ਨੂੰ ਉਤਰਿਆ।

ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੂਤ ਦਾ ਮਿਲਰਾਈਟ ਇਤਿਹਾਸ, ਇੱਕ ਲੱਖ ਚੁਵਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁਹਰਬੰਦੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੀਜੇ ਦੂਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਮਰੂਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅੰਤਿਮ ਮੁਹਰਬੰਦੀ ਦਾ ਕੰਮ ਪਾਪ ਦੇ ਮਿਟਾਏ ਜਾਣਾ ਹੈ; ਇਹ ਦਿਵਯਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਸੰਯੋਗ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਸਲਾਮ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਇੱਕ ਜੰਗ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਘਟਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਥਾਹ ਖੱਡ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ; ਅਤੇ ਉਸ ਖੱਡ ਵਿੱਚੋਂ ਧੂੰਆਂ ਉੱਠਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਭੱਠੀ ਦਾ ਧੂੰਆਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਉਸ ਖੱਡ ਦੇ ਧੂੰਏਂ ਕਾਰਨ ਸੂਰਜ ਅਤੇ ਆਕਾਸ਼ ਅੰਧਕਾਰਮਈ ਹੋ ਗਏ। ਅਤੇ ਉਸ ਧੂੰਏਂ ਵਿੱਚੋਂ ਟਿੱਡੀਆਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨਿਕਲੀਆਂ; ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਿਹੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਬਿਛੂਆਂ ਕੋਲ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਨਾ ਧਰਤੀ ਦੇ ਘਾਹ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ, ਨਾ ਕਿਸੇ ਹਰੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ, ਨਾ ਕਿਸੇ

ਰੁੱਖ ਨੂੰ; ਪਰ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੱਥਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਮੋਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 9:2-4।

ਹਰ ਇਕ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਦੀ ਪੂਰਨ ਪੂਰਤੀ ਅੰਤਿਮ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅੰਸ਼ ਇੱਕ ਲੱਖ ਚੁਵਾਲੀਹ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁਹਰਬੰਦੀ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਨੌਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਇਸਲਾਮ ਬਾਰੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਉਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕੁੰਜੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੂਰਨ ਚਿਤ੍ਰਣ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ—ਉਸ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਜੋ 11 ਅਗਸਤ, 1840 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚਰਮ ਸੀਮਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਜਦੋਂ ਇਸਲਾਮ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਨੌਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਸਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਤੇ ਦੂਜੇ ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਗਿਆਰਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਹਾਇ ਐਤਵਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਚਾਨਕ ਆ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਉਹ ਸਮਾਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੀਜੇ ਦੂਤ ਦੀ ਉੱਚੀ ਪੁਕਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨੌਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਉਹ ਕੁੰਜੀ ਹੈ ਜੋ ਦਾਨੀਏਲ ਅਤੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਉਠਾਣ ਅਤੇ ਪਤਨ ਨੂੰ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਹੈ। ਦਸਵਾਂ ਅਤੇ ਗਿਆਰਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਚੁਵਾਲੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਗਿਆਨਵਾਨ ਕੁਆਰੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨੌਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਉਸ ਪ੍ਰਤੀਕ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਾਹਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦਸਵਾਂ ਤੇ ਗਿਆਰਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਉਸ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮੇਮਨੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ-ਪਿੱਛੇ ਪਰਮ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਦਸਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੂਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਪੁਸਤਕ ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਘਟਨਾ 11 ਅਗਸਤ, 1840 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਨੌਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਉਸ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਜੋ ਤਿੰਨ ਸੌ ਇਕਾਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਦਸਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਉਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦ ਤਕ ਕਿ 22 ਅਕਤੂਬਰ, 1844 ਨੂੰ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਪੇਟ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਕੌੜਾ ਨਾ ਹੋ ਗਿਆ। 1840 ਤੋਂ 1844 ਦੇ ਉਹ ਚਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲੇ ਦੂਤ ਦੇ ਆਗਮਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੀਸਰੇ ਦੂਤ ਦੇ ਆਗਮਨ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। 11 ਅਗਸਤ, 1840 ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਏ ਉਹ ਚਾਰ ਸਾਲ, ਤਿੰਨ ਸੌ ਇਕਾਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ 27 ਜੁਲਾਈ, 1449 ਤੋਂ 1453 ਤੱਕ ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤਿਰੂਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਚਾਰ-ਸਾਲੀ ਅਰਸੇ 1333 ਤੋਂ 1337 ਤੱਕ ਨਿਕੋਮੀਡੀਆ ਦੇ ਘੇਰੇਬੰਦੀ ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ। ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੂਰਬੀ ਰੋਮ ਇਸਲਾਮ ਦੁਆਰਾ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਜਿੱਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1331 ਵਿੱਚ ਨਿਕਾਇਆ ਦੀ ਘੇਰੇਬੰਦੀ ਵੇਲੇ, ਫਿਰ 1337 ਵਿੱਚ ਨਿਕੋਮੀਡੀਆ ਦੀ ਚਾਰ-ਸਾਲੀ ਘੇਰੇਬੰਦੀ ਵੇਲੇ, ਅਤੇ ਫਿਰ 1453 ਵਿੱਚ ਕੌਂਸਟੈਂਟੀਨੋਪਲ ਦੀ ਘੇਰੇਬੰਦੀ ਵੇਲੇ।

ਡਾਇਓਕਲੀਸੀਅਨ ਨੇ 393 ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਮ ਨੂੰ ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ, ਅਤੇ ਕੌਂਸਟੈਂਟੀਨ ਨੇ 330 ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਕ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਰੋਮ ਨੂੰ ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ। 395 ਵਿੱਚ, ਸਮਰਾਟ ਥਿਓਡੋਸੀਅਸ ਪਹਿਲੇ ਦੀ ਮੌਤ ਉੱਤੇ, ਸਮਰਾਜ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਆਪਣੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰਸੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਦਿੱਤੇ। ਕੈਥੋਲਿਕ ਕਲੀਸਿਆ 1054 ਵਿੱਚ "ਮਹਾਨ ਵਿਛੋੜੇ" ਦੇ ਸਮੇਂ ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਗਈ। ਇਹ ਵੰਡ ਧੀਰੇ-ਧੀਰੇ ਹੋਈ, ਜਿਵੇਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਈ ਪਤਨ-ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੀ ਧੀਰੇ-ਧੀਰੇ ਹੀ ਹੋਈ। ਇਹ ਵੰਡ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਰੋਮ ਦੀ ਪੱਛਮੀ ਕਲੀਸਿਆ ਨੇ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਭਗ ਦੋ ਸੌ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਰਮਯੁੱਧਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਪੱਛਮੀ ਰੋਮ 476 ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਆਖਰੀ ਸਮਰਾਟ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ। ਪੂਰਬੀ ਰੋਮ 1453 ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਪਾਪਾਈ ਰੋਮ 1798 ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਮੁਰਤੀਪੂਜਕ ਰੋਮ 393, 330 ਅਤੇ 395 ਵਿੱਚ ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ। ਪਾਪਾਈ ਰੋਮ 1054 ਵਿੱਚ ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ। ਸਿਸਟਰ ਵਾਈਟ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਉਭਾਰ ਅਤੇ ਪਤਨ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਬਚਨ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਸੰਦਰਭ-ਬਿੰਦੂ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਨੌਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਤੋਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਰਾਜ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰੋਮ ਹੀ ਹੈ। ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਚੁਵਾਲੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਕ ਕੜੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼—ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮਸੀਹ ਦਾ ਖੇਤੋਂ ਉੱਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸੀ—ਇੱਕ ਸਮੇਂ-ਸਬੰਧੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਹਾਇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਆਰੰਭ ਹੋਈ, ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਹਾਇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਾਰੀ ਰਹੀ, ਅਤੇ ਉਸ

ਚਾਰ-ਸਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪੂਰਤੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ, ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੂਤਾਂ ਦੀ ਮਿਲਰਾਈਟ ਚਲਚਲਾਅ ਉਸੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾਲ ਆਰੰਭ ਹੋਈ। ਇਹ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ “ਅਠੱਤੀ ਅਤੇ ਦੋ ਸਾਲ” (1299 ਅਤੇ 1301) ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ, ਜੋ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਉਭਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ “ਅਠੱਤੀ ਅਤੇ ਦੋ ਸਾਲ” (1838 ਅਤੇ 1840) ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ, ਜੋ ਮਿਲਰਾਈਟਾਂ ਦੇ ਉਭਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਸੀ।

1844 ਵਿੱਚ, ਮਿਲਰਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਉਸ ਅਵਧੀ ਦੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਉੱਤੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਰੂਪ 1333 ਤੋਂ 1337 ਤੱਕ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਅਤੇ 1449 ਤੋਂ 1453 ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਤੱਕ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਕ ਸਮਾਂ ਹੁਣ ਹੋਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਲੱਖ ਚੁਆਲੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ ਝੰਡੇ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਣਾ ਉਸ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਲਾਮ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੇ ਯਹੂਦਾਹ, ਤੇਰੇ ਭਰਾ ਤੇਰੀ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਗੇ; ਤੇਰਾ ਹੱਥ ਤੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦੀ ਗਰਦਨ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇਗਾ; ਤੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਨਿਵਣਗੇ। ਯਹੂਦਾਹ ਸਿੰਹ ਦਾ ਬੱਚਾ ਹੈ; ਹੇ ਮੇਰੇ ਪੁੱਤਰ, ਤੂੰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹ ਆਇਆ ਹੈ; ਉਹ ਝੁੱਕ ਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ, ਉਹ ਸਿੰਹ ਵਾਂਗ ਲੇਟ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਬੁੱਢੇ ਸਿੰਹ ਵਾਂਗ; ਕੌਣ ਉਸ ਨੂੰ ਜਗਾਏਗਾ? ਰਾਜਦੰਡ ਯਹੂਦਾਹ ਤੋਂ ਨਾ ਹਟੇਗਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਵਿਧਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਜਦ ਤੱਕ ਸ਼ੀਲੋਹ ਨਾ ਆਵੇ; ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਕੱਠ ਉਸ ਹੀ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅੰਗੂਰ ਦੀ ਬੇਲ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਗਧੀ ਦੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਚੋਣੀਦੀ ਬੇਲ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ; ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਸਤੂ ਦਾਖਰਸ ਵਿੱਚ ਧੋਏ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਲਹੂ ਵਿੱਚ; ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾਖਰਸ ਨਾਲ ਲਾਲ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੰਦ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਚਿੱਟੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਤਪੱਤੀ 49:8-12.

ਇੱਕ ਲੱਖ ਚੁਆਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਨਿਰੂਪਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ “ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਦਾਖਲਤਾ” ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਤਪੱਤੀ 16:12 ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਮਾਏਲ ਦੀ ਪਛਾਣ ਇੱਕ “ਜੰਗਲੀ” ਮਨੁੱਖ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਜੰਗਲੀ ਮਨੁੱਖ ਹੋਵੇਗਾ; ਉਸ ਦਾ ਹੱਥ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਹੱਥ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਭ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੱਸੇਗਾ।

“ਜੰਗਲੀ” ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ ਅਰਬ ਦਾ ਜੰਗਲੀ ਖੇਤਾ ਹੈ। ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਅਰਬ ਦੇ ਜੰਗਲੀ ਖੇਤ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਉੱਤੇ ਸਵਾਰ ਹਨ—ਉਹ ਖੇਤਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਮਸੀਹ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਖੇਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਬਿਲਆਮ ਵੱਲੋਂ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਲਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਸੁਨੇਹੇ ਨੇ 1840 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਦੂਤ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਉਸੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸੁਨੇਹਾ ਸਥਿਤ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਕੀਤਾ, ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਇੱਕ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਚਾਰ-ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਦੋ ਅਰਸੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1840 ਤੋਂ 1844 ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਰੂਪ ਦਰਸਾਇਆ ਸੀ। ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਗੋਤ ਦਾ ਸ਼ੇਰ ਹੁਣ “ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਰਾਹਾਂ” ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਜੇਤ ਖੋਲ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ ਗਈ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਹੀ ਜੇਤ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਜੋ 31 ਦਸੰਬਰ, 2023 ਤੋਂ ਖੁਲ੍ਹਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਹਰ ਸੰਦੇਹ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੈਸ਼ਵਿਲ ਨੂੰ ਵਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਸਲਾਮ ਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਜੇਤ ਰੋਮ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 2024 ਵਿੱਚ ਤੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਲਫ਼ਾ-ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਇੱਕ ਓਮੇਗਾ-ਵਾਕ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਮਿਲਰਾਈਟ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਾਰੇ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵੀ ਓਮੇਗਾ-ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਵਾਕਯ ਨੌਂ ਦੀਆਂ ਸਮੇਂ-ਸੰਬੰਧੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਵਾਲਾ ਇਸਲਾਮ ਇੱਕ ਲੱਖ ਚੁਆਲੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਹਰਬੰਦੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੌਰਾਨ ਬਾਹਰੀ ਸੁਨੇਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੀ ਲਕੀਰ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਵਾਕਯ ਨੌਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਵਾਕਯ ਗਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਸਮੇਂ-ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੀਜਾ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਅਰਸਾ, ਜੋ 1840 ਤੋਂ 1844 ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ, ਇੱਕ ਲੱਖ ਚੁਆਲੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁਹਰਬੰਦੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਵਾਕਯ ਗਿਆਰਾਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਭੂਚਾਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਲੱਖ ਚੁਆਲੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਝੰਡੇ ਵਾਂਗ ਉੱਪਰ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਿਜ਼ਕੀਏਲ ਸੈਂਤੀਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸੈਨਾ ਵਜੋਂ ਉੱਠਾਇਆ ਜਾਣਾ ਇੱਕ ਦੋ-ਪੜਾਅ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਪੂਰਵਰੂਪ ਆਦਮ ਦੀ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਆਦਮ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਘੜਿਆ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਮਸੀਹ ਨੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸੁਆਸ ਫੂਕਿਆ। ਹਿਜ਼ਕੀਏਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਮੁਰਦਾ ਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਰਚਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਹਾਲੇ ਵੀ ਮੁਰਦਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਚਾਰ ਹਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇਹਾਂ ਉੱਤੇ ਫੂਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਬਲਵਾਨ ਸੈਨਾ ਵਜੋਂ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਠੱਤੀ ਅਤੇ ਚਾਲੀ ਦੀਆਂ ਗਿਣਤੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੜਾਅਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਾਂਗੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤਿਉਹਾਰ ਸੀ; ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਗਿਆ। ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਵਿੱਚ ਭੇੜਾਂ ਦੇ ਫਾਟਕ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਹੌਜ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਬਰਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਬੈਥਸਦਾ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੰਜ ਵਰਾਂਡੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਨ੍ਹੇ, ਲੰਗੜੇ, ਸੁੱਕੇ ਅੰਗਾਂ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਸਹਾਇ ਰੋਗੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹਿਲਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਪਈ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦੂਤ ਉਸ ਹੌਜ਼ ਵਿੱਚ ਉਤਰਦਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ; ਤਦੋਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਕੋਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਤਰਦਾ, ਉਹ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਰੋਗ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹੁੰਦਾ, ਉਸ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਠੱਤੀ ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਿਮਾਰੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਆ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਜਾਣਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਤੂੰ ਚੰਗਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?” ਉਸ ਅਸਹਾਇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਸਾਹਿਬ, ਜਦੋਂ ਪਾਣੀ ਹਿਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਹੌਜ਼ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰਣ ਲਈ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ; ਪਰ ਜਦ ਤਕ ਮੈਂ ਆਪ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ, ਤਦ ਤਕ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਤਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।” ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉੱਠ, ਆਪਣੀ ਖੱਟ ਚੁੱਕ ਅਤੇ ਤੁਰ ਫਿਰ।” ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਚੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਆਪਣੀ ਖੱਟ ਚੁੱਕੀ ਅਤੇ ਤੁਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ; ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਸੱਬਤ ਸੀ। ਯੂਹੰਨਾ 5:1-9.

“ਹੁਣ ਉੱਠੋ,” ਮੈਂ ਆਖਿਆ, “ਅਤੇ ਜ਼ੇਰੇਦ ਦੇ ਨਾਲੇ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰੋ।” ਸੋ ਅਸੀਂ ਜ਼ੇਰੇਦ ਦੇ ਨਾਲੇ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਅਤੇ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਕਾਦੇਸ਼-ਬਰਨੇਆ ਤੋਂ ਤੁਰੇ ਅਤੇ ਜ਼ੇਰੇਦ ਦੇ ਨਾਲੇ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ, ਉਹ ਅਠੱਤੀ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ; ਜਦ ਤੱਕ ਯੁੱਧ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਉਹ ਪੀੜ੍ਹੀ ਛਾਵਣੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਨਾਸ ਨਾ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਵੇਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਹੁੰ ਖਾਧੀ ਸੀ। ਵਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 2:13, 14.